

Ozveny spod Rakša

Spravodaj občanov Žitnej-Radiše

0,50€

2/2010

Oznamy obecného úradu str. 2

Obecná knižnica informuje str. 2

Osobnosti obce Žitná str. 4

Kútik pre hasičov str. 6

Naše zvesti str. 7

Jedna otázka pre str. 9

NAVŠTÍVILI SME

OSVIENČIM str. 10

A niečo na koniec str. 11

Kútik umenia str. 12

Oznamy obecného úradu:

1. Činnosť obecného zastupiteľstva a obecného úradu bola v poslednom období zameraná hlavne na získavanie prostriedkov z európskych fondov. Z týchto dôvodov sa OcZ za posledné dva mesiace zišlo štyrikrát.
2. Pokračujú práce na zateplení KD a okrem toho bola vyhlásená výzva na projekt, ktorý sa môže týkať aj našej obce. Môžeme sa uchádzať o financie na projekt: „Rekonštrukciu verejného osvetlenia“. Výzva na rekonštrukciu verejného osvetlenia je v týchto dňoch zaslaná a budeme čakať ako dopadne.
3. Zateplenie KD sa predĺžilo hlavne z dôvodu počasia, to však nemá vplyv na financovanie, pretože je dohodnutá konkrétna suma, ktorú toto oneskorenie neovplyvňuje.
4. V piatok 30. apríla v podvečerných hodinách sa v našej obci uskutočnil tradičný akt stavania mája. 24,5 m vysoký a štíhly krásavec bol po patričnom vyzdobení pestrofarebnými stuhami vztýčený pri Obecnom úrade na rázcestí obce. Slávnosť pokračovala až do neskorých večerných hodín pri pekných pesničkách hudobnej skupiny Haj-Cuk zo Kšínnej a dobrom vínkou.
5. Dňa 9. mája 2010 sa uskutočnili oslavy víťazstva nad fašizmom pred pamätníkom padlých hrdinov, bohužiaľ z dôvodu zateplenia KD nebolo možné zrealizovať oslavy Dňa matiek.
6. Koncom mesiaca sa uskutočnila už tradičná brigáda kosenia cintorínov, ktorej sa zúčastnilo 16 koscov a urobil sa veľký kus práce.
7. Zintenzívnili sa práce na monografii obce, ktorú spracováva Prof. Ľubomír Belan, s pomocou p. PaedDr. Jozefa Kušnieru a Jaroslava Kohúta.
8. V mesiaci jún bolo v obci pomerne rušno. Uskutočnili sa tu preteky okresného kola súťaže mladých hasičov – Plameň a následne MDD a voľby do NR SR. V tomto mesiaci sa zakúpilo zariadenie vysielacej stanice pre káblovú televíziu a stalo sa majetkom obce.
9. Z dôvodu nepriaznivého počasia a prudkých dažďov boli aj v obci problémy, avšak nie takého rozsahu ako inde. Vylial sa potôčik v časti Karolinhál, poškodili sa priekopy v hornej časti Žitná, vyťahovala sa voda z pivníc, avšak uvedené škody sa napravili s pomocou občanov a DHZ. Všetkým, ktorí sa na týchto aktivitách a akciách podieľali patrí od obecného úradu veľké poďakovanie.

Starosta obce

Obec Žitná-Radiša: Obecný úrad v Žitnej-Radiši č. 105, 956 41 Uhrovec, tel., fax : 038/7694421,
e-mail: ou@zitna-radisa.sk, úradné hodiny: Po-Pia: 7:00-15:30

Obecná knižnica informuje

Dňa 25. apríla sa v Obecnej knižnici uskutočnilo posedenie venované Mesiacu knihy a Mesiacu lesov. Ako hosťa sme si pozvali študenta Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene Adama Martiša. Porozprával nám zaujímavosti zo života zvierat, o prírode a o jej ochrane, o tom ako macošsky sa k prírode niekedy správame a ona sa tak potom správa k nám, ochotne odpovedal na početné otázky detí.

V besede venovanej Mesiacu knihy sme sa rozprávali o knihe *Deti z orechovej škrupinky*. Má síce iba zopár strán, ale je obsahovo bohatá. Je v nej veľa krásnych myšlienok, vtipných príbehov a postrehov. Napísala ju Veronika Pullmannová, ktorá sa narodila v r. 1989 v Topoľčanoch a býva v Bánovciach n. Bebr.. Prišla na svet v 7. mesiaci a vážila iba 1400 gramov. Lekári jej nedávali takmer žiadnu šancu na prežitie. Obrázne povedané bola taká malá že by sa zместila do orechovej škrupinky. Preto jej kniha nesie takýto názov. Od malička bojuje s detskou obrnou a v súčasnosti je na invalidnom vozíčku. Napriek tomu ide študovať žurnalistiku, pretože sa chce stať novinárkou. Knihu venovala všetkým zúfalým rodičom, ktorých deti majú nejaký zdravotný problém. Ale nielen im. Vyžaruje z nej obrovská chuť žiť a citujem: "dokázať hrať rovnocennú partiu so životom a s kartami ktoré nám osud nadelil, pomáhať iným, pretože iba tak môžeme pevne držať kľúč od svojho šťastia."

Knihu si môžete požičať v knižnici.

Knižné novinky:

T. Keleová - Vasíľková : SEUB

Horúca novinka z pera úspešnej slovenskej spisovateľky. Dva rozličné osudy priateľiek v duchu: Nikdy nehovor nikdy...

T. Melasová: TOVAR

Skutočný príbeh autorky ktorá sa v súčasnosti lieči z drogovej závislosti. 12 rokov brala heroín a na vlastnej koži spoznala čo dokáže s človekom droga spraviť a ako ťažko je vymaniť sa z jej vplyvu...

J. Karika: V TIENI MAFIE

Mimoriadne úspešný slovenský bestseller. Autor so šokujúcou otvorenosťou opisuje bezohľadné mafiánske praktiky na Slovensku...

M. Zusak: ZLODEJKA KNÍH

Kniha pre mládež. Príbeh 9 ročnej Liesel sa odohráva v r. 1939 v nacistickom Nemecku. Jej rodičov odvieďli do koncentračného tábora a ona si musí zvykať na výčiny svojej adoptívnej matky...

Dr. Med. H. Kovacsová: LIEČBA DOMÁCIIMI PROSTRIEDKAMI

Staré osvedčené prírodné prostriedky na liečenie mnohých chorôb

Výsledky volieb do Národnej rady Slovenskej republiky konaných 12.júna 2010 v našej obci

<u>Okrsková volebná komisia zistila tieto výsledky:</u>	<i>hlasy</i>
Počet voličov zapísaných v zozname voličov.....	398
Počet voličov zúčastnených na hlasovaní.....	237
Počet voličov ktorí zaslali návratnú obálku z cudziny.....	1
Počet voličov ktorí odovzdali obálku podľa § 30.....	231
<u>Počty platných hlasov odovzdaných jednotlivým politickým stranám:</u>	<i>hlasy</i>
Európska demokratická strana.....	0
Únia - Strana pre Slovensko.....	1
Strana rómskej koalície.....	0
Paliho Kapurková veselá politická strana.....	0
Sloboda a Solidarita.....	13
Strana demokratickej ľavice.....	16
Strana maďarskej koalície.....	0
Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko.....	11
Komunistická strana Slovenska.....	8
Slovenská národná strana.....	12
Nová Demokracia.....	2
Združenie robotníkov Slovenska.....	0
Kresťansko-demokratické hnutie.....	4
Ľudová strana Naše Slovensko.....	1
Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokrat. Strana.....	26
AZEN – Aliancia za Európu národov.....	0
SMER – Sociálna demokracia.....	132
MOST – HÍD.....	5

Zdroj: Okrsková volebná komisia volebného okrsku č. 1 v Žitnej-Radiši

PRIŠLO LETO

Letné lúče zasvietili
a celý kraj oživil.
Je teplo s' a na Sahare,
radujú sa deti malé,
že pôjdu na kúpaliská
že im bude chutiť zmrzka.
Netešia sa maminy,
veď sú letné prázdniny.

Aneta Kušnierová

MDD

Dňa 13.6.2010 sa v našej obci uskutočnil medzinárodný deň detí. Aj keď s menším oneskorením. Zúčastnilo sa ho cez 30 detí. Pre deti boli pripravené rôzne súťaže ako napríklad hod granátom, strelba zo vzduchovky... Každé dieťa dostalo balíček. K občerstveniu bola pripravená malinovka a párky.

Michala Bašková, foto: Vladimír Dúbravka

Osobnosti obce Žitná

Ondrej Škultéty

Medzi najvýznamnejšiu osobnosť v 18.st z našej obce Žitná (Zitnya), z evanjelického prostredia, bol cirkevný dejateľ, hudobník, ľudový liečiteľ, ovocinár, učiteľ, prvý Tolerančný farár v Hrubej Vŕbke (okres Hodonín), Turej Lúke (okres Senica) **Ondrej Škultéty** (Andreas Sculteti). Rod patrilo už vtedy v obci medzi rozvetvené. Žili tu Ján, Juraj, Martin, Ondrej Škultéty. V tomto roku 2010 si pripomíname jeho jubileum 270 výročie narodenia, 197 výročie úmrtia. Narodil sa 24.2.1740 váženým slobodným

občanom zemianskeho pôvodu. Otec Ondrej Škultéty, úradník (kasnár) na panstve grófa Zaya a matka Anna (rod. Urbanechová). Pokrstený bol 25.2.1740. Krstnými rodičmi boli Martin Uher, pivovarník (braxator) a po mene neuvedenom manželkou Štefana Trst'ana (Trstany). Priezvisko Škultéty vzniklo z dedičného richtára - škultecký richtár obce na tzv. zákupnom práve. Túto formu richtár máme v zemskom súpise obyvateľov obce Žitná v Trenčianskej župe roku 1715 ako Andreas Richtár. Základné vzdelanie získal v Uhrovci, Veľkých Kostol'anoch v Áčci (Maďarsko). Študoval na evanjelickom gymnáziu v Modre, evanjelickom lýceum v Bratislave, ktoré dokončil v roku 1762. Štúdiom nadobudol nadaný chlapec jazykové znalosti. Okrem rodnej reči ovládal maďarčinu, nemčinu a latinčinu. Prijal miesto rektora vo Fölpetz, artikulárnej cirkvi v Prietrži, kde vstúpil do manželského stavu s Kristínou Korbély. V prvom manželstve im Boh požehnal päť detí. Manželka zomrela mladá v roku 1781. Stáva sa vdovcom (viduus). Ako 25 ročný vydáva tlačou knihu na vlastné náklady históriu Starého i Nového zákona vo Wroclavi 2. Januára 1765 evanjelickému farárovi seniorovi Matejovi Markovičovi st. (nar. 1707 - †1762). V predhovore knihy vyjadruje svoj vzťah k národnému jazyku. Musel mať vlastnú štepnicu, keď tisíce štepov rozdal medzi pospolité ľud cítiac

sociálne zanecháva tým genetický odkaz. V knihe „Jiskrička“ od Myjavského richtára Jána Šašku vydanú v roku 1780 nachádzame dve piesne od šľachtetného muža A.S. (Andrea Škultéty), druhú

Tolerančný kostol v Turej lúke 19.12. 2006

s akrostychom. Dňa 10.9.1781 vstupuje do druhého manželského zväzku s Máriou (rod. Kuzmová). Boh im požehnal šesť detí. Po vyhlásení Tolerančného patentu 13.10.1781 odchádza organizovať zbor do Hrubej Vŕbky v roku 1782 s veľkými ťažkosťami. Novovznikajúce zbory boli bez tradície, vzdelaných kňazov a inteligencie. Slovo evanjelia hlásal v zime a daždi pod holým nebom ako Ján Krstiteľ v Jordáne a za jeho pôsobenia sa postavil kostol. Po vyhlásení patentu na našom území v Hornom Uhorsku roku 1783 prichádza na pozvanie do Turej Lúky v Decembri 1783. Na vlastné náklady musel dať ordinovať a inštalovať svojho nástupcu. Ondrej Škultéty bol za kňaza ordinovaný v Auguste 1787 superintendentom Michalom Törkošom v Modre. Po 50. rokoch sa obnovuje cirkevný zbor v Turej Lúke a za jeho pôsobenia sa začalo s výstavbou nového kostola v roku 1792. Vysvätený bol 29.9.1793. Odbornej verejnosti je známejší Adam Škultéty 20.12.1748 zo Závady pod Čiernym Vrchom dnes pričlenená Kšinnaj. Bol to mladší bratranec a práve Ondrej sa pričínili o jeho príchod do Skalického prostredia kde pôsobil ako rektor a dokončil tam svoju nesmrteľnú partitúru, ktorú mu pomohol vydať Ondrej Škultéty po cenzúre ¾ roka v roku 1798 v Brne. Vďačný rodáci mu odhalili pamätnú tabulu

v evanjelickom kostole v Kšinnaj 8. novembra 2008 (260 výročie narodenia). Títo dvaja rodáci a bratrance podporovali finančne a hmotne študentov a zapísali sa hlboko do dejín evanjelickej cirkvi v mieste svojho pôsobenia. Ondrej Škultéty pred svojím úmrtím 24.4.1813 sa stáva druhýkrát vdovcom. Prvá milovaná manželka umrela ako 42 ročná a druhá približne 50 ročná. Dožil sa 72 rokov a 2 mesiacov. Jeho posledné miesto odpočinku v Turej Lúke zatiaľ nepoznáme. Náhrobné pieskové kamene na cintoríne sú ťažko čitateľné a veľa ich leží v zemi. Tým sú zakonzervované. Rok 2010 je rokom kresťanskej kultúry, výročím Žilinskej synody z roku 1610, formovaním cirkevnej organizácie v hornom Uhorsku, prvým doloženým v tej dobe evanjelickým farárom z obce Žitná Michalom Križanom a 70 výročím posvätenia evanjelického chrámu v Uhrovci 6.10.1940. Spomienok je veľa, sme nevelká obec a nemáme veľa historických pamiatok. Záverom žiaľ dodám že základný kameň nového evanjelického kostola na sviatok Petra a Pavla r.1938 mal byť posvätený v obci Žitná.

Text, foto: Jaroslav Kohút st.

Jamriška Ján

Jamriška Ján – hudobník, hudobný skladateľ, funkcionár organizácií dychovej hudby.

Narodil sa 23.01.1943 v Žitnej manželom Júliusovi a Márii rodenej Michale. Mal 6 súrodencov, dvoch

40 rokov od smrti žitňanského rodáka Miroslava Jurana

Na prvý pohľad sa zdá, že dnešná spoločná obec Žitná – Radiša nemá významných rodákov, ktorí sa zúčastňovali v 20. storočí vo väčšej miere na kultúrno – spoločenskom živote našej vlasti. Býva to totiž neraz tak, že odídete z rodnej obce, zabúda sa na vás. Platí tu ľudové porekadlo: zmizne z očí, zmizne z tváre. Týka sa to aj Miroslava Jurana, niekdajšieho rodáka, učiteľa, prekladateľa a publicistu. Jeho počiatkové životné kroky sa spájajú zo Žitnou, kde sa narodil 25.03.1914 v rodine učiteľa na tamojšej evanjelickej škole Jána Jurana (1874-1932), modranského rodáka a ovocinára, a matky Emílie, rod. Hlaváčovej (1873-1949). Okrem syna Miroslava rodičia priviedli na svet ďalších dvoch synov. Základnú školskú dochádzku absolvoval sčasti v škole svojho otca v rodisku a v Topolčanoch v r. 1920-1924. Ďalšie jeho životné osudy sa spájajú so štúdiom na Štátnom reálnom gymnáziu Ľudovíta Štúra v Trenčíne. Po maturite začal študovať v r. 1932-34 na Univerzite J.A. Komenského a v r. 1934-35 na Pedagogickej akadémii v Bratislave. Po skončení sa rozhodol pokračovať v učiteľskej dráhe svojho otca. V r. 1935-36 pôsobil na meštianskej škole vo Vrútkach, v r. 1936-37 v Trenčíne, po absolvovaní vojenskej služby v r. 1939-1940 v Púchove, v r. 1940-41 opäť vo Vrútkach a na koniec v r. 1941-1970 trvale zakotvil v Martine. Na tomto pôsobisku sa oženil s učiteľkou Vierou, rod. Jánoškovou (nar.1913), príbuznou kultúrneho dejateľa, učiteľa, známeho a nadšeného autora turistických publikácií, zakladateľa a neskôr redaktora časopisu Krásy Slovenska Miloša Jánoška, inak aj príbuzného prvého generálneho biskupa Slovenskej evanjelickej cirkvi na Slovensku Dr. Jura Jánoška. Manželom Juranovým sa v Martine narodili dvaja synovia, Miroslav (1942), neskorší učiteľ a Fedor (1954) neskorší inžinier. Miroslav Juran sa počas II. Svetovej vojny prejavil ako antifašista a v r. 1944 sa aktívne zapojil do Slovenského národného povstania. Zrejme vojnové strádanie zanechali stopu na jeho zdraví, čo prispelo iste aj k jeho predčasnému úmrtiu 14.7.1970 v Ružoberku krátko po dovŕšení 56

bratov a štyri sestry. Po skončení prvých päť rokov základnej školy v Žitnej v roku 1954 ako 11 ročný prestúpil na Vojenskú školu Jána Žižku v Moravskej Třebovej, ktorú ukončil v roku 1960 maturitou. V priebehu štúdia sa naučil hrať na trúbku a hrával v školskom hudobnom telese „Švitorka“. V štúdiu pokračoval vo Vyššom vojenskom učilišti Otakara Jaroša vo Vyškove na Morave, ktoré ukončil promóciou ako promovateľ pedagóg a bol vyradený ako poručík motostreleckého vojska. Oženil sa s Lýdiou Ševčíkovou z Omastinej. Po vyradení v roku 1964 nastúpil ako bojový veliteľ k 104. motostreleckému pluku v Tachove, kde pôsobil až do roku 1970 vo funkcii veliteľa roty. Po prevelení až do roku 1978 vykonával dôstojnícke funkcie v motostreleckom pluku v Bratislave aj ako veliteľ školy pre vodičov obrnených transportérov, kde súčasne aj organizoval hudobný život najmä v armáde známej úspešnej skupine „Družba“ a pôsobil aj v dychovej hudbe Spojár a iných bratislavských zoskupeniach Z vojenskej služby odišiel v hodnosti majora. V civilnom živote zo začiatku nastúpil ako matematik analytik do Výskumného ústavu racionalizácie spojov ale po úspešnom konkurze nastúpil do novovytvoreného tanečného orchestra Slovenskej televízie, ktorý viedol známy trubkár Siloš Pohanka. Popritom hrával aj v ďalších hudobných telesách v Bratislave, najmä v DH Prievozanka, kde začal uplatňovať svoje kompozičné a upravovateľské schopnosti, ktoré naplno uplatnil v ním založených dychovej hudbe „Záhorácki strýci“ a „Záhoráci“, ktoré sa stali od roku 1990 členmi novovzniknutého Združenia dychových hudieb Slovenska. So svojimi „strýcami“ vystupoval aj pri oslavách 700 rokov od prvej písomnej zmienky o obci Žitná. Špeciálne pre tieto oslavy zložil a po prvýkrát interpretoval dve piesne s názvami „Dobranská vodička“ a „To Uhrovské pole“. V umeleckých štruktúrach Združenia dychových hudieb Slovenska pôsobí od roku 1996 ako podpredseda a od roku 1998 ako výkonný predseda. Medzitým od roku 1981 po zrušení televízneho orchestra až prakticky do svojho odchodu do dôchodku pôsobil ako vedúci sekcie trúbok vo Vojenskom umeleckom súbore v Bratislave, kde diaľkovo doštudoval aj konzervatórium v Bratislave. Popri pôsobení vo funkcii predsedu združenia inicioval a úspešne vedie už 11. ročník seminára pre mladé

talenty dychovej hudby a tvorivých dielní, inicioval vznik autorskej súťaže „Novomestská nota“ v roku 2001, kde je aj prispievateľom a jeho skladby sú nahrávané na nosiče aj inými dychovými hudbami na Slovensku, napr. Nadličankou, Bučkovankou, Prešporskou kapelou Prievidžankou, Križoviankou a mnohých ďalších. Od roku 1998 je organizátorom vrcholného podujatia dychovej hudby na Slovensku pod názvom „Dychfest ZDHS“ konaného každý rok v Dolnej Krupej a aj v putovných ročníkoch po krajoch Slovenska. Je spoluorganizátorom a odborným garantom celoštátnych súťaží dychových hudieb v Lednických Rovniach, pôsobí v porotách súťaží detských a mládežníckych dychových hudieb a organizuje odborné semináre dychovej hudby aj s medzinárodnou účasťou. Od roku 1999 organizuje vydávanie časopisu združenia s názvom „Informátor ZDHS“ neskôr „Infolist ZDHS“ a internetovú stránku združenia www.zdhs.sk. Pôsobil a pôsobí ako podpredseda poradného zboru pre dychovú hudbu Národného osvetového centra, člen kontrolnej komisie Slovenského ochranného zväzu autorského a tajomník Združenia skladateľov dychovej hudby, ktoré na jeho podnet vzniklo 25.01.2009 v Novom meste nad Váhom zakladajúcim valným zhromaždením s cieľom rozvoja skladateľského zázemia slovenskej dychovej hudby. Osobne zložil hudbu a text pre viac ako 80 skladieb, ktoré nahráli a hrávajú mnohé dychové hudby a ďalších viac ako 100 aranžoval pre rôzne zoskupenia a to ľudové piesne a aj modernú tanečnú hudbu. Okrem dvoch uvedených je medzi nimi napr. „*Ked začnú hrať Záhorácki strýci*“. Jeho skladby je možné si vypočuť na LP platniach MG, CD i DVD nosičoch. Niektoré z nich boli nahrané a vydané aj zahraničnými vydavateľstvami v Rakúsku, Nemecku a Českej republike. V roku 2003 bol za svoju prácu pre dychovú hudbu na Slovensku a šírenie osvetu ocenený medailou Daniela Gabriela Licharda, ktorá je najvyšším ocenením Národného osvetového centra a cenou Hudobného fondu „Cena Karola Pádívého“ *za trvalé a zamerané rozvíjanie dychovej hudby na Slovensku a tvorivú skladateľskú prácu v jej prospech*.

V súčasnosti žije v Považskej Bystrici, má 5 detí a to dcéry Janu, Dagmaru, Ľubicu a Karolínu a syna Juraja.

Lubomír Belan

rokov života. Jeho telesné pozostatky sú uložené v urne na Slovenskom národnom cintoríne v Martine.

V Martine v Slovenskej národnej knižnici je uložená aj časť jeho písomnej pozostalosti. Možno ho považovať aj za priekopníka športu pre mládež a deti i dospelých. V r. 1959 mu vyšlo tlačou dielo Didaktické zásady v mojej telovýchovnej práci. Bol aj spoluzakladateľom Turčianskych hier mládeže (1960). Z oblasti telovýchovy publikoval početné časopisecké články. K jeho záujmom patrila prekladateľská činnosť krásnej literatúry, najmä z ruštiny i z nemčiny. Preložil viac ako 20 prác. V nich sprístupnil v r. 1946-1952 najmä krásu ruských a ukrajinských povestí a príbehov pre

deti. Svoje preklady uverejňoval v Národných novinách, v Matičnom čítaní, v detskom časopise Slniečko. Na prekladoch spolupracoval so známymi osobnosťami našej literatúry Jozefom Telgárskym a Jozefom Horákom. Na Juranovcov si v Žitnej – Radiši pamätá dnes azda už len niekoľko jednotlivcov staršej žijúcej generácie. Meno Miroslava Jurana a jeho rodinných príbuzných by nemalo vymiznúť v budúcnosti v Žitnej - Radiši a na jej okolí z pamätí mladších generácií. Štyridsiate výročie úmrtie Miroslava Jurana nás k tomu priam nabáda. Platí predsa vždy zásada: bez poznania minulosti niet pravej kultúrnosti. Domnievame sa že náš slovenský národ na svoje tradície nezabudne. V tomto

smere nám môžu byť dobrým príkladom okolité národy a ani my nemôžeme na ne zabúdať.

Text: PhDr. Milan Šišmiš.
Spracované podľa archívnych prameňov a vlastných výskumov autora. Krátko o autorovi príspevku za ktorý ďakujeme. Milan Šišmiš, je rodák z Horných Naštíc okres Bánovce nad Bebravou. Je predsedom Klubu Trenčianskych historikov Slovenskej historickej spoločnosti (SHS) pri Historickom ústave Slovenskej akadémie vied (HÚSAV). Venuje sa regionálnej histórii z dôrazom na Trenčiansku oblasť, rodný kraj.

Jaroslav Kohút st.

Kútik pre hasičov

POVODNE!

Aj hasiči z našej obce sa zapotili pri zvýšenej zrážkovej činnosti, keď zaznamenali viacero zásahov nielen v našej obci.

Dňa 06.05. sme pomáhali uvoľňovať kanálové priepusty pod cintorínom a na hornom konci Žitnej, kde voda z okolitých hôr priniesla kopec lístia a konárov. O týždeň neskôr, 14.05. sme boli požiadaní o pomoc pri odčerpaní vody z garáže rodinného domu. Keďže pršať neprestávalo aj voda v potoku zdvihla svoju hladinu a na niektorých miestach sme museli odstraňovať naplavenú haluzinu a iný odpad, ktorý voda dohnala z hôr. A akoby toho nebolo dost' dňa 02.06. sme tu mali záplavy znova. Tento krát zostalo zaplavených viac pivníc. Zasaňovali sme od rána od 9:00 do 17:30hod., čerpali sme celkovo z 3 pivníc rodinných domov, 1 studne a miestneho pohostinstva.

Keď sa situácia u nás upokojila, o 18:00 hod. poprosili našich hasičov o pomoc v Rybanoch, kde obec ohrozovala vyliata Bebrava. Na nosení vriec z pieskom v tejto postihnutej obci sa zúčastnilo osem našich dobrovoľných hasičov, z ktorých niektorí boli pomáhať ešte aj na druhý deň (spolu s ostatnými DHZ sme uložili cca. 300m hrádza!!).

Týmto sa chcem poďakovať všetkým členom, ktorí sa týchto zásahov zúčastnili.

Ako sa hovorí, pred ohňom človek utečie, ale pred vodou nie. Tak dúfajme, že nám bude svietiť už len pekné slniečko, aby sme nemali už starosti so záplavami.

Zásahov sa zúčastnili títo hasiči: Bežo Jozef st., Viktorin Marian, Hanko Rudolf ml., Hajšo Zdenko, Martiš Adam, Trebichavský Roman, Dúbravka Ivan ml., Kušnier Marian, Dúbravka Vladimír, Botka Matúš, Botka Jozef, Hanko Michal a občania našej obce: Janeček Ján, Baško Štefan, Kravec Michal, Horník Ivan.

Hanko Michal, foto: Vladimír Dúbravka

Súťaže

Okresné kolo

V sobotu 19. júna 2010 sa na športovom ihrisku v obci Rybany za účasti 25 hasičských družstiev konalo Okresné kolo Previerok pripravenosti hasičských družstiev v modifikovanom hasičskom športe. Z Obvodových kôl postúpivšie družstvá súťažili v kategóriách muži, ženy, dorastenci, a dorastenky, v disciplínach vodný útok a štafeta 8x50 m. Naš DHZ postúpil na túto súťaž na základe výsledkov z Obvodového kola s dvomi hasičskými družstvami, ktoré dosiahli tieto výsledky:

- **Dorastanky: 2. miesto** zo 4 družstiev, súčet časov 129,67 sek., víťaz Libichava 125,36 sek. .
 - Dorastanky Žitnej-Radiše mali najrýchlejšiu štafetu zo všetkých dorasteneckých dievčenských družstiev 92,27 sek. .
- **Muži: 4. miesto** z 9 družstiev , súčet časov 103,67 sek. víťaz Šišov 97,62 sek.
 - Muži Žitnej-Radiše mali najrýchlejšiu štafetu celej súťaže 77,54 sek.

Obe družstvá dostali za svoje umiestnenia pohárové trofeje.

Ivan Kušnier

Foto: Vladimír Dúbravka

Obvodové kolo

Obvodové kolo Previerok pripravenosti hasičských družstiev okresu Bánovce n. Bebr. Súťažilo sa v kategóriách muži, ženy, dorastenci, dorastanky v disciplínach vodný útok na nástrekové terče s elektronickou časomierou a štafeta 8 x 50 m. Náš DHZ sa tejto súťaže zúčastnil s dvomi hasičskými družstvami ktoré dosiahli tieto výsledky:

- **Dorastanky – 2. miesto** z 5 družstiev, súčet časov 134,34 sek. víťaz Uhrovec 126,98 sek.
- **Muži – 3. miesto** z 21 družstiev, súčet časov 101,47 sek. / VÚ 20,66 sek., štafeta 80,81 sek. /, 2. miesto Uhrovec 97,59 sek. a víťaz Dežerice 97,27 sek.

Obe družstvá postúpili na Okresné kolo Previerok pripravenosti ktoré sa uskutočnilo dňa 19. júna 2010.

Okresné kolo Plameň 2010

V sobotu 12. júna 2010 sa na našom domácom miestnom športovom areáli uskutočnilo Okresné kolo Súťaže

hasičských družstiev mladých hasičov – záchranárov PLAMENĚ 2010. Za účasti 32 družstiev sa súťažilo v disciplínach vodný útok a štafeta. Náš DHZ sa tejto súťaže zúčastnil s tromi družstvami ktoré dosiahli tieto výsledky:

- **Dievčatá 5 členné družstvo: 1. miesto** z 5 družstiev
- **Chlapci 5 členné družstvo: 2. miesto** z 7 družstiev
- **Dievčatá I. 8 členné družstvo: 2. miesto** z 12 družstiev
- **Dievčatá II. 8 členné družstvo: 6. miesto** z 12 družstiev

Družstvá za svoje umiestnenia získali tri pohárové trofeje.

Ivan Kušnier, foto: Peter Škultéty

Naše zvesti

ŽENSKÁ SPEVÁČKA SKUPINA ZO ŽITNEJ-RADIŠE

Ženskú spevácku skupinu zo Žitnej-Radiše, ako znie presný názov tohto pesničkového telesa stihol už určite spoznať každý občan našej obce a mnohí aj zo širokého okolia. Už roky svojimi ľubozvučnými piesňami spestrujú rozličné kultúrne podujatia nielen v našej obci, ale i v okolí. Predstavme si teda bližšie tie, ktoré svojim spevom vnášajú radosť a pohodu do ľudských sŕdc.

Z histórie vyberáme:

S myšlienkou založiť v našej obci niečo ako ženskú spevácku skupinu prišla p. Emília Súkeniková, predsedníčka vtedajšej Základnej organizácie Slovenského zväzu žien a nadšené členky sa s ňou začali pohrávať už v r. 1972, kedy Okresný zväz žien v

Topoľčanoch usporiadal prehliadku amatérskych speváckych skupín v rámci okresu. Deväť žien z našej obce sa rozhodlo, že navčičia požadované množstvo ľudových piesní a tejto akcie sa zúčastnia. Obliekli si biele blúzky, čierne sukne a na vlastné cestovné náklady sa skutočne vybrali do Topoľčian a svojim vystúpením

vzbudili veľký ohlas, nakoľko nemali ani dirigenta či iného hudobného odborníka, neudávali si ani tóny či tempo. Jednoducho naraz začali spievať a mali úspech. To bol rozhodujúci faktor pre založenie skupiny.

Preto pod vedením učiteľky Materskej školy p. Emílie Súkenikovej vznikla v našej obci spevácka skupina,

ktorá začala oficiálne fungovať od roku 1973. Nacvičovali piesňový program na rozličné príležitosti v obci a postupom času si bez ich účasti bolo ťažko oslavy a jubileá vôbec predstaviť. Počet členiek speváckej skupiny sa menil, rodinné a zdravotné dôvody spôsobovali, že nie každá členka ktorá mala záujem sa naozaj naplno mohla venovať skupine, keďže akcií a tým aj nácvikov bolo neúrekom.

Spevácka skupina svojimi vystúpeniami spetrovala každú významnejšiu udalosť v našej obci ako boli napr. Výročné členské schôdze spoločenských organizácií, oslavy oslobodenia 9. mája, oslavy SNP, oslavy VOSR kde spievali špecifické piesne, účinkovali aj v Zbore pre občianske záležitosti pri Miestnom národnom výbore, svojimi uspávkami vítali malých občiankov do života, spievali prváčikom pri nástupe do školy. Bez ich piesní sa nezaobišli oslavy spoločných životných jubileí, zlatých svadieb, oslavy maturantov či absolventov Vysokých škôl, ich piesne taktiež vyprevádzali mládencov, ktorí nastupovali základnú vojenskú službu, nechýbali na svadbách, ale aj vyprevádzali našich zosnulých spoluobčanov na ich poslednej ceste. Speváčky ako členky Slovenského zväzu žien vystupovali v dlhých modrých a hnedých šálach, neskôr pôsobili a až doteraz pôsobia pod Obecným úradom v Žitnej-Radiši a vystupujú v bielych alebo tyrkysovo zelených blúzkach a čiernych sukních. V priebehu rokov sa pri vedení speváckej skupiny vystriedalo niekoľko vedúcich, po Emílii Sukenikovej p. Drahomíra Šípková, p. Horniková Jana,

na niektoré vystúpenia pripravovali skupinu aj učiteľia Gustáv Holý a Ábelová Vlasta. Jediné hluché obdobie bolo v rokoch 2002 až 2006 keď nebol zo strany Obecného úradu záujem o vystupovanie speváckej skupiny, po piatich rokoch stagnácie na podnet starostu ing. Botku sa členky rozhodli vrátiť spev k životu na dedine a hneď dostali priestor reprezentovať našu obec na I. Mikroregionálnych slávnostiach Uhrovskej doliny v Uhrovci. Tu už vystupovala Ženská spevácka skupina pod vedením p. Márie Škultétyovej. A práve jej sme v súvislosti so súčasťou činnosťou skupiny položili pár otázok:

Na akých akciách vystupuje vaša skupina v súčasnosti?

Vystupujeme na všetkých spoločenských akciách, ktoré sú v našej obci poriadané, to znamená oslavy, jubileá a pod. Pozývajú nás aj do okolitých obcí, samozrejme neodmietame a snažíme sa naším vystúpením spríjemniť ich spoločenské podujatie.

Koľko členiek má skupina v súčasnosti?

Našu spevácku skupinu tvorí týchto 15 členiek: Bašková Vlasta, Diková Anna, Hanková Amália, Hanková Dáša, Hanková Zuzana, Horniková Jana, Horniková Ľudmila, Kohútová Marta, Michaleová Emília, Kušnierová Amália, Horniková Jaroslava, Súkeniková Emília, Šípková Drahomíra, Zajacová Ľudmila, Škultétyová Mária.

Aký je váš repertoár?

Môžem povedať, že máme skutočne široký repertoár piesní ľudových, umelých, smútočných, oslavných, hymnických, partizánskych a taktiež veľa piesní ruských v ruštine. Repertoár

samozrejme neustále dopĺňame, čerpáme z ľudových ale aj z reprodukováných piesní, ktoré sa nám páčia a o ktorých si myslíme že melodicky a textovo oslovia aj našich poslucháčov.

Ako často nacvičujete?

Nácviky máme podľa termínov vystúpení, stačí nám keď sa pred vystúpením stretne 4-5 krát, záleží tiež na tom či budeme spievať už nacvičené staršie piesne, alebo nové, ktoré vyžadujú na nácvik viac času. Stretávame sa v zasadačke kultúrneho domu.

Kde a kedy vás môžeme najbližšie uvidieť?

Vystupovali sme na IV. ročníku Mikroregionálnych slávností Uhrovskej doliny dňa 3. júla 2010 v Horných Našticiach a vystúpime aj na oslavách SNP v našej obci v auguste.

Na záver?

Na záver by som chcela poďakovať všetkým členkám našej speváckej skupiny, ktoré sa pravidelne stretávajú na skúškach a pomáhajú nám s výberom nových piesní a tým aj s rozšírením a obohacovaním nášho repertoáru. Veď slovenská pieseň je ako studňa plná krásnej čistej vody, ktorá vie osviežiť a preto si ju musíme chrániť a odkazovať aj pre ďalšie generácie. Preto by som bola veľmi rada, keby sa naša skupina rozrástla aj o mladšie členky. Radi ich medzi sebou privítame.

My vám želáme veľa pekných piesní a veľa spoločenských akcií na ktorých budete svojim spevom rozdávať radosť medzi vašich poslucháčov.

Z rozhovor poďakoval Ivan Kušnier, spolupracovala Marta Kohútová, kronikárka obce, foto: Miroslav Škultéty, st.

Pripomenuli sme si 65 rokov života v mieri

Dňa 10. mája 2010 sa asi 40 obyvateľov našej obce zišlo pri pamätníku padlých v SNP, aby si uctilo 65. výročie ukončenia II. svetovej vojny. Oslava bola zahájená hymnou a básňou ktorú predniesla Ema Kušnierová, žiačka 7. triedy Základnej školy. Ďalej sa ujal slova starosta našej obce Ing. Rudolf Botka. V príhovore k prítomným zdôraznil, že svetový mier nie je samozrejmy a nemusí byť definitívny. Žijeme v čase prehlbujúcej sa hospodárskej krízy, medzinárodného napätia, stupňujú sa prejavy rasizmu. Sú to varovné signály a aj keď si myslíme že vojna je už ďaleko za nami môže byť aj celkom blízko.

Preto treba neustále pripomínať aké utrpenie a koľko zbytočných obetí vojna priniesla. Je dôležité, aby hlavne mladí ľudia mali k tejto najstrašnejšej kapitole ľudstva jasný a vyhranený názor, aby sa nedali ľahko ovplyvniť, pretože história sa môže opakovať a budú to práve oni, kto prevezme zodpovednosť za osud ľudstva.

Predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov vo svojom prejave upozornil na klesajúci počet členov tejto organizácie, ktorých je v súčasnosti iba 10. O členstvo a tým vlastne aj o morálnu podporu organizácie nemajú záujem ani priami potomkovia účastníkov II. svetovej vojny. Najčastejšou odpoveďou na ponúknuté členstvo bola odpoveď: A čo z toho budem mať? Zdá sa že nám zlyháva čosi, čomu sa vraví hrdosť. Hrdosť a vďaka otcom, starým otcom a všetkým ktorí na vlastnej koži zažili hrôzy vojny, nestáli bokom, aktívne pomáhali a so zbraňou v ruke bojovali za život v mieri. Možno by stačilo keby rodičia svojim deťom vysvetlili aj to že Pamätná medaila za účasť v boji proti fašizmu a za oslobodenie vlasti, ktorá bola v tomto roku udelená našej obci, je vykúpená krvou, utrpením a životmi našich občanov. Bolo by to určite hodnotnejšie, ako suché fakty z učebníc.

Spomienková slávnosť bola súčasne aj oslavami Dňa matiek, keďže kvôli prebiehajúcej rekonštrukcii kultúrneho domu sa tradičné oslavy nekonali. K slávnostnej atmosfére prispelo aj vystúpenie ženskej speváckej skupiny zo Žitnej-Radiše.

Alena Kušnierová, foto: Miroslav Škultéty, st.

Jedna otázka pre

Romana Trebichavského, vedúceho futbalového mužstva FO pri OÚ v Žitnej-Radiši

Ako si spokojný s účinkovaním mužstva v ukončenej sezóne a aké zmeny v kádri sa chystajú do ďalšej?

Naše mužstvo obsadilo v tabuľke posledné miesto so ziskom iba 7 bodov a hlboko pasívnym skóre, čo samozrejme vôbec nemôže uspokojiť ani mňa ale určite ani našich priaznivcov. V minulom čísle som vyjadril vieru v zlepšenie prístupu hráčov v jarnej časti, žiaľ nestalo sa tak. Na jar sme v 11 zápasoch získali iba jeden bod za remízu v Miezgovciach, kde chalani ukázali že keď chcú tak dokážu zabrať. Okrem toho sme v ďalších 3-4 zápasoch mali aj trochu smoly alebo nás poškodil rozhodca a prehrali sme ich o gól. V priebehu sezóny pribudli dlhodobé zranenia, čo nám zužovalo zostavu. To nás samozrejme neospravedlňuje. Väčšinu sme si prehrali sami našimi slabými výkonnosťami. Žiaľ musím len zopakovať že výsledky odzrkadľujú výkony hráčov, ich chcenie, futbalovú výkonnosť, kondíciu a celkový prístup. Niektorí naši hráči ignorovali tréningy, nechodili na zápasy ani keď mohli, vyhovárali sa, klamali. Veľakrát sme sa zišli len tak-tak, na striedanie nebolo nikoho, zostavu museli ťahať starší alebo futbalovo menej výkonní hráči. Toto sa samozrejme musí niekde ukázať.

A čo do ďalšej sezóny? Bol som pozvaný na zasadnutie Obecného zastupiteľstva, kde sme spoločne riešili tento skutočne veľký problém. Zhodli sme sa na tom, že urobíme všetko pre to aby futbal v našej obci zostal zachovaný aj v budúcej sezóne. Prejavili sme záujem spojiť sa s Futbalovým oddielom zo Kšínnej, a vytvoriť spoločný silný klub, ale tento projekt padol, čiže musíme sa spoliehať iba sami na seba. V podstate nám zostáva iba jedno. Získať do ďalšej sezóny aspoň 5-6 kvalitných najlepšie mladých hráčov, ktorí budú trénovať a pravidelne hrať. Bude to ťažké ale nie nemožné. Pracujeme na tom, niečo už máme vo výhľade o ďalšie sa usilujeme. Pokiaľ sa nám do určitého termínu toto nepodarí, nemá zmysel v ďalšej sezóne trápenie žitňanského futbalu predlžovať.

Konečná tabuľka II. triedy Majstrovstiev okresu Bánovce n. Bebr. Sezóna 2009/2010

1. Ruskovce	22	14	6	2	48:17	48
2. Pravotice	22	13	6	3	52:21	45
3. Prusy	22	12	5	5	50:25	41
4. Dvorec	22	9	6	7	39:40	33
5. Veľké Hoste	22	10	2	10	33:31	32
6. Miezgovce	22	7	11	4	35:35	32
7. Šišov	22	9	3	10	38:44	30
8. Nedašovce	22	8	4	10	32:35	28
9. Haláčovce/Otrhánky	22	7	6	9	35:33	27
10. Horné Naštice	22	6	4	12	38:58	22
11. Kšinná	22	6	4	12	28:55	22
12. Žitná-Radiša	22	2	1	19	14:48	7

Ivan Kušnier

PÍŠE SA O NÁS...

Určite sa nestáva často aby sa meno našej obce objavovalo v zahraničnej tlači, a to ešte v periodiku vydávanom v USA. Možno neveríte, ale presne toto sa skutočne stalo. Ako to vlastne vzniklo a čo všetko tomu predchádzalo sme sa spýtali hlavnej aktérky príbehu –

študentky Cirkevného gymnázia v Bratislave Lucie Kušnierovej, ktorá absolvovala študijný pobyt v USA. O svojich zážitkoch nám ochotne porozprávala:

Do Spojených štátov amerických - Minnesota /Sartell / som mala ísť možnosť študovať počas tretieho ročníka strednej školy. Stredná škola mi umožnila prerušiť štúdium a neskôr po absolvovaní rozdielových skúšok mi umožnila pokračovať v ďalšom ročníku. Veľa mojich starších spolužiakov takýto pobyt už absolvovalo a tí boli pre nás

mladších zdrojom skúseností a informácií o tom čo nás vlastne počas pobytu čaká. Existuje viacero agentúr ktoré tieto výmenné pobyty organizujú a tie sa vedú postarať o všetky legislatívne záležitosti: povolenia, poistenia, víza a hlavne dokázu zabezpečiť vhodnú rodinu v ktorej bude študent pobývať počas 10 mesiacov.

Moja host'ovská rodina mala 3 členov – Dan, Sue a ich 10 ročný syn Michael. Vlastnia mlyn, kde spracúvajú obilie a vyrábajú krmivá pre zvieratá. Sú tam zamestnaní aj Danovi bratia a často

pracujú aj v sobotu. Sue pracuje v miestnej Základnej škole, ktorú navštevuje aj Ich syn. Michael je veľmi aktívny- hrá futbal, baseball, tiež hrá na klavíri, píšťalke, gitare a na bicích. V zime, ktorá je v Minnesote dlhá a studená / teploty často klesli až pod -20 st. C /, sme často chodili na hokejové zápasy miestneho klubu. Podporiť sme boli aj našich hokejistov: Gáborika, Demitru, Radivojeviča v tíme Minnesota Wild na zápase NHL. Podmienky na lyžovanie v Minnesote kvôli rovinatému terénu nie sú ideálne, tak si ľudia vyjdú na bežkách alebo na snežných skútroch. Na jar sme chodievali na baseball, keďže moja rodina u seba ubytovávala aj jedného z hráčov. Voľný čas sme vyplňali aj hraním spoločenských hier, nakupovaním, návštevami divadla a ďalšími aktivitami o ktoré nebola núdza. Veľa ľudí vlastní motorové člny, celé rodiny chodia na rybačku alebo sa iba tak prevádzajú po rieke Mississippi. V štáte Minnesota je aj nespočetne veľa jazier.

Hlavnú časť môjho pobytu však zaberalo štúdium. Systém výučby je celkom iný ako u nás, musela som si hneď na začiatku vybrať predmety ktorým sa chcem venovať. Každý deň sme mali štyri predmety, ale vyučovacia hodina trvala 90 minút. Spočiatku sa mi to zdalo veľa, ale hodiny bývali pestré, učitelia mali pripravené rôzne aktivity a zapájajú žiakov do procesu vyučovania. Nikdy sa teda nestalo že by sme napr. celú hodinu sedeli a písali. Boli sme nútení pracovať na prezentáciách so spolužiakmi a vymýšľať rôzne originálne projekty. Takmer všetci študenti sa zapájajú do

mimoškolských aktivít, či už je to športový, divadelný alebo počítačový krúžok. Aj ja som si vo svojom čase vyskúšala športy ako tenis alebo golf. Spôsob stravovania, aj jedlá sú naozaj odlišné od tých našich. Po pár týždňoch som si však zvykla a už som vedela rozlíšiť čo mi chutí a čo nie. Najmä na obedoch v škole som hlavne zo začiatku podľa názvu ani netušila čo mám na tanieri. Najviac som si obľúbila jedlá mexickej kuchyne – kukuričné placky s rôznymi druhmi mäsa a zeleniny. Samozrejme k Amerike patria neodmysliteľné hamburgery, ktoré sú pripravované veľmi kvalitne a sú ozaj chutné.

O Slovensko sa všetci s ktorými som sa za ten čas stretla veľmi zaujímali a pýtali sa rôzne otázky. Najmä moja hosťovská rodina bola zvedavá na moju rodinu, na môj domov, krajinu a prírodu. O tej sa niečo dočítali v knihe ktorú som im priniesla. Okrem toho predkovia mojej hosťovskej mamy pochádzali z Čiech a tak keď sme ich počas môjho pobytu pozvali k nám na návštevu, neodmietli. O rok na to skutočne prišli k nám na 2-týždňovú dovolenku. Bol to ich prvý výlet do Európy a boli veľmi spokojní. Snažili sme sa im ukázať čo najviac z našich kultúrnych pamiatok, hrady, zámky, hory, Bratislavu a zavítali sme aj do Prahy. Páčilo sa im okolie našej obce, na Obecnom úrade nás privítal starosta obce. Oboznámil nás so stručnou históriou a taktiež so súčasnými aktivitami obce. Najväčší zážitok mal Michael z výletu lanovkou na Skalnaté Pleso vo Vysokých Tatrách a z prehliadky Demänovskej jaskyne, pretože niečo také ešte nevidel. Všetci

mali z návštevy Slovenska veľký zážitok a obdivovali pohostinnosť Slovákov. Po návrate domov sa so svojimi zážitkami podelili s čitateľmi miestnych novín ST. CLOUD TIMES. Mesto St. Cloud má asi 60 000 obyvateľov a vydáva noviny v ktorých bol uverejnený tento článok:

A tu je jeho doslovný preklad:

Dan, Sue a Michael Heim z mestečka Sartell uvažovali o tom že Pražský hrad by bol pekným pozadím pre ich rodinnú fotografiu, zatiaľ čo sa prechádzali po Karlovom moste v srdci Prahyv Českej republike. Tento moment prišiel počas 14-dňového výletu vo východnej Európe uprostred mosta cez rieku Vltavu. Výstavba sochami pokrytého mosta začala v roku 1357.

„Náš 14-dňový výlet začal v malom mestečku Žitná-Radiša na severozápade Slovenska. Dôvodom nášho výletu bolo navštíviť Luciu a jej rodinu. Navštívili sme Luciiho uja a tetu a oslávili 5. narodeniny jej bratranca Patrika. Taktiež sme stretli jej starých rodičov z maminej a otcovej strany a aj jej prastarú mamu. V každom dome, ktorý sme navštívili pred nás vždy prestreli množstvo jedla a pitia“ píše Dan Heim. Zastavili sa v Trenčíne, jednom z mála miest na Slovensku, ktoré sa môže popýšiť zdokumentovaným osídlením v dobe Rimanov a v Bratislave, hlavnom a zároveň najväčšom meste na Slovensku. Prezreli si jaskyňu Domicia, jednu z najväčších a najkrajších jaskýň v Európe.

Rodina taktiež videla slovenské veľhory a národný park.

St. Cloud Times

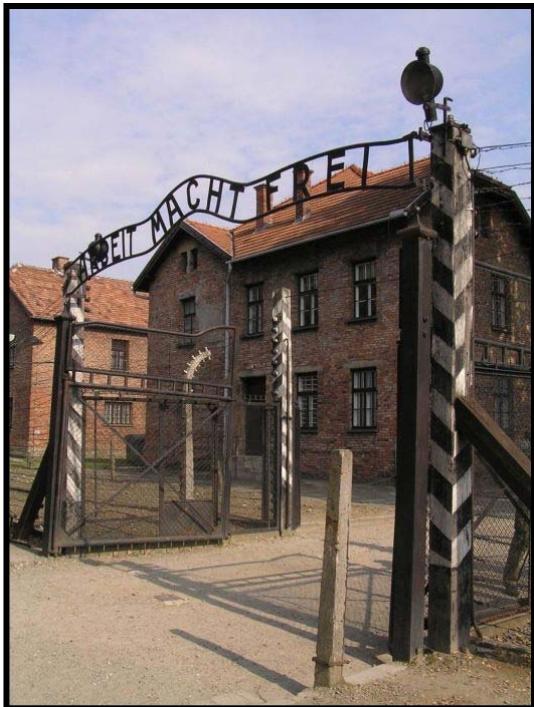
NAVŠTÍVILI SME OSVIENČIM

V mesiaci júni navštívili členky našej redakčnej rady v rámci jednodenného školského výletu poľské mestá Osvienčim a Krakov. Svoje zážitky spracovali do tejto reportáže:

Z Uhrovca sme odchádzali o 4.00 ráno a do Osvienčimu sme dorazili pred 10.00 dopoludnia. Absolvovali sme veľmi zaujímavú a poučnú prehliadku v bývalom koncentračnom tábore Auschwitz - Birkenau, ktorý bol počas II. sv. vojny najväčším nemeckým vyhladzovacím táborom v čase nacizmu. Spolu bolo doň deportovaných asi 1 300 000 ľudí, v drvivej väčšine židovského pôvodu, z ktorých tam zahynulo asi 1 100 000. Židov sem zväžali z Ruska, Maďarska, Poľska, Česka, Slovenska. Boli to masy ľudí, ktorí boli vytrhnutí zo svojich domovov a rodín. Celkovo počas holokaustu II. sv. vojny bolo zavraždených až 6 miliónov mužov, žien a detí.

Z pútavého rozprávania našej sprievodkyne sme sa dozvedeli

aj ďalšie veci. Tábor bol postavený v roku 1940. Vchod doň tvorila dominantná vstupná brána nad ktorou sa vypínal veľký nápis: Arbeit macht frei! /Práca oslobodzuje!/. Nemci totiž tvrdili deportovaným, že idú do pracovných táborov. Zaujímavosťou je že túto bránu postavil žid. Nad vstupnou bránou bola vystavaná veža z ktorej bol výhľad na celý tábor aj na rampu, na ktorej prebiehalo triedenie väzňov. Väčšina z nich išla okamžite do plynu, ostatní šli pracovať. Ale práca bola ťažká, strava veľmi slabá, ľudia boli týraní, zneužívaní, bití a zabíjaní. Buď ich strieľali alebo vraždili v plynových komorách smrtiacim plynom Cyklon – B. V tábore sa taktiež robili na ľuďoch rôzne lekárske pokusy, neslávne známy doktor Mengele sa neštítal robiť pokusy dokonca na deťoch. Mŕtvoly spaľovali štyri obrovské krematóriá, popol sa vysypával do veľkej jamy za táborom. Všetky práce robili väzni. Tí ktorí prežili neskôr vypovedali: “ Je jedno čo sme robili. Robili sme to lebo sme chceli zostať živí.“ Skutočne otrasné!

. Utrpenie všetkých väzňov skončilo v roku 1945 oslobodením /Osvienčim 27. januára 1945/, keď nacisti opustili tábor pred oslobodzujúcimi vojskami. Istý muž a žena preliezli drôty, ktoré už neboli pod napätím a oznámili hrôzu spojeneckým vojskám. Ten muž bol údajne Slovák. Po oslobodení tábora tam našli už iba asi 7600 totálne zbadačených ľudí, z ktorých mnohí ešte zomreli na následky.

Dodnes sa zachovalo 45 murovaných a 22 drevených budov. Viditeľné sú aj zvyšky plynových komôr, kremáčnych jám pre pece, komíny, dobové je aj oplotenie. Dnes sú objekty koncentračného tábora pamätníkom

pripomínajúcim celému svetu zvrátenosť nacistického režimu a utrpenie miliónov nevinných ľudí.

Návšteva koncentračného tábora v Osvienčime v nás zanechala hlboké stopy. Myslím, že pohľad každého návštevníka na utrpenie, neľudské zaobchádzanie človeka s človekom, a na násilie v akejkoľvek forme mu bude doživotným signálom a výstrahou. A ten, kto odmietne násilie, postaví sa na stranu humanity.

Po absolvovaní prehliadky tábora sme sa presunuli do mesta Krakov, kde sme okrem prehliadky mesta navštívili aj kráľovský hrad Wawel, z ktorého je nádherný výhľad na mesto a rieku Wislu. Nachádza sa tam aj cintorín, kde sú pochovaní významní panovníci a štátnici Poľských dejín.

Z Krakova sme odchádzali o 18.00 hodine, domov sme prišli v neskorých večerných hodinách plní neopakovateľných zážitkov a dojmov.

Text, foto: Dada Trebichavská, Ema Kušnierová

A niečo na koniec

BLAHOŽELANIE

Člen redakčnej rady Vladimír Dúbravka ml. úspešne ukončil vysokoškolské štúdium na *Žilinskej univerzite v Žiline* na fakulte *Prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov* a získal titul Ing.. Želáme mu veľa zdravia, šťastné vykročenie do života a veľa dobrých zvestí spod Rokoša.

Redakčná rada

Zasmejme sa ☺

Klopanie na nebeskú bránu.: Svätý Peter volá: Čo je? Spozna brány sa ozvalo: Nie čo je ale kto je! Bože, vzdychne si Peter, zasa učiteľka...

Pýta sa hosť čašníka: Čo mám urobiť aby ste mi v tomto alkoholickom hniezde priniesli pohár vody?
Zapáľte obrus,...

Odpoveď na otázku z minulého čísla:

Pokiaľ si milí čitatelia spomínate na príbeh nešťastného chlapa s plešatou hlavou a drevenou nohou z minulého čísla, ktorý sa chystal na maškarný ples a požičovňa kostýmov mu dvakrát nedokázala vyhovieť a na tretí raz mu poslala balík s čokoládovou polevou a sekanými orieškami, mali ste uhádnuť aký kostým mu bol poradený z týchto vecí vytvoriť. Požičovňa kostýmov mu k tomu poslala list: Vážený pane, keďže sme vám dvakrát nevyhoveli vo vašich požiadavkách, napadá nás už iba jedno. Posielame vám čokoládovú polevu a sekané oriešky. Vyzlečte sa do naha, polejte sa polevou a posypte sa orieškami. Svoju drevenú nohu si strčte do zadku a choďte ako nanuk MAGNUM.

OSPRAVEDLNENIE

Ospravedľňujeme sa čitateľom predchádzajúceho čísla našich novín za to, že vinou tlače bol nečitateľný fašiangový vinš na titulnej strane, ktorý všetkým čitateľom venoval pán Michal Hrčka. Určite ho uverejníme v budúcom fašiangovom čísle. Tiež sa ospravedľňujeme za gramatické chyby, ktoré sa vyskytli v niektorých článkoch.

Redakčná rada

Kútik umenia

Práce Martina Turóczyho, absolventa Strednej školy úžitkového výtvarníctva v Kremnici:

